

Na een onderzoek naar de kwaliteit van de Rotterdamse hybridevelden blijkt het slecht gesteld te zijn met deze velden. Daarom hebben de Rotterdamse beleidsmakers en de politiek de intentie uitgesproken om al deze velden binnen een paar jaar door kunstgras te vervangen. Slechts nieuws voor dit soort velden, die vaak gepositioneerd worden als het ideale alternatief voor kunstgras.

Auteur: Santi Raats

Bakermat van hybridevelden stapt over op kunstgras

Wordt de opmars van hybridevelden een halt toegeroepen door valse verwachtingen en te intensief gebruik?

Er worden in Nederland nog altijd meer hybridevelden gebouwd dan opgeruimd. Maar als het aan de gemeente Rotterdam ligt, duurt dat niet lang meer. Rotterdam kent een lange traditie in de aanleg van hybridevelden, maar staat nu keihard op het standpunt dat deze moeten worden opgeruimd. Het formele politieke besluit moet nog worden genomen, maar uit gesprekken in de wandelgangen met verschillende medewerkers van de gemeente blijkt dat er bij hen geen twijfel bestaat welke kant het balletje op rolt. Naar verluidt heeft Rotterdam de hele afgelopen zomer visuele inspecties uitgevoerd op de verschillende hybridevelden en de resultaten waren ronduit dramatisch. Het komt erop neer dat de clubs niet tevreden zijn met hun hybridevelden. De speltechnische eigenschappen van deze velden

zijn ver beneden de maat. Verder ligt er al een principebesluit om voor 20 miljoen te investeren in de vervanging van deze velden en de aanleg van extra kunstgrasvelden.

Overmatig gebruik

Dit alles zou inhouden dat in totaal vijftien hybridevelden worden vervangen door kunstgras. Het gaat hier om alle types hybridevelden: Grassmaster-, Powergrass- en Xtragrass-velden. Zelfs het in Engeland zo bejubelde Grassmaster-systeem moet er dus aan geloven. Het probleem bij de hybridevelden lijkt enerzijds te liggen in het verschil tussen verwachtingen en realiteit. Een hybrideveld kan zwaarder belast worden dan een 'normaal' natuurgrasveld, maar zeker niet onbeperkt. Toch

zouden clubs vaak denken dat zij tot wel 1000 uur op hun hybrideconstructie kunnen spelen. Bij veel clubs is die spelcapaciteit overigens hard nodig, omdat ze explosief gegroeid zijn in ledenaantal. Daarnaast worden veel complexen door meerdere clubs bespeeld.

Bij rondvragen over de oorzaak van het bovenstaande probleem wordt nogal eens met de vinger naar de fabrikanten gewezen. In de optiek van veel clubs konden de velden worden verkocht doordat er 1000 speeluren werden gegarandeerd. Ook vakblad Fieldmanager heeft herhaaldelijk geschreven over dit soort verhalen van voorvechters van hybride. Er werd dan gesteld dat er na 1000 uur gebruik weliswaar geen spriet natuurgras meer op het veld staat, maar dat het door de kunstgrasvezel wel

5 min. leestijd

vlak blijft. Op zich mag dat kloppen, maar in het de praktijk blijkt het heel moeilijk om deze kunstgrasvezel overeind te krijgen. Verder slijt het kunstgras enorm snel door het bespelen van een kaal veld. Een aannemer die anoniem wil blijven, beaamt dat: 'Leveranciers wekken de indruk dat de opdrachtgever een multifunctioneel veld krijgt op het niveau van kunstgras. Dat is in de praktijk niet zo. Een hybrideveld is prachtig, maar moet wel met beleid worden gebruikt en niet als een kunstgrasveld met 1000 uur bespeling. Dat lukt gewoon niet.'

Rotterdam kent een lange traditie in de aanleg van hybridevelden, maar staat nu keihard op het standpunt dat deze moeten worden opgeruimd

Droogte

Maar niet alleen te intensieve bespeling is debet aan de slechte staat. De toplaag van de velden zou hard zijn. Nu is de gemeente Rotterdam door de wol geverfd als het gaat om het onderhoud van hybridevelden. Sterker nog, zij heeft de leveranciers en aannemers door de jaren heen voorzien van heel wat nuttige praktijkervaring op het gebied van onderhoud van hybridevelden. Fieldmanager beschreef eerder hoe de gemeente met veel vallen en opstaan het onderhoud van de velden in de vingers kreeg: 'Men verticuteert regelmatig en weet dat een hybrideveld gedegen onderhoud nodig heeft. Helaas is het onderhoud van een hybrideveld op bepaalde onderdelen principieel anders dan dat van "normaal" natuurgras. Bekend is dat hybridevelden sneller hard worden dan gewone velden. Dat komt doordat de vezels werken als een wapening van de toplaag. Het hard worden van de toplaag wordt nog eens versterkt door een te laag vochtgehalte bovenin. Dat behoort normaal 18 tot 25 procent te zijn, maar is bij veel clubs ongetwijfeld lager uitgevallen tijdens de veldonderzoeken. En een verdroogde toplaag

van een hybrideveld is, ook met goed onderhoud, nauwelijks te herstellen.'

Probleem

Het probleem bij de Rotterdamse velden laat zich niet makkelijk samenvatten. Zo'n beetje alles wat mis kan gaan, komt wel in het rapport voor. Sommige velden zijn niet aangelegd zoals zij volgens de huidige normen aangelegd zouden moeten worden. Dat is op zich al een complexe conclusie, omdat er feitelijk geen echte normbladen zijn voor hybridevelden. Natuurlijk hebben de leveranciers hun eigen bedrijfsgebonden normen, maar daarin ontbreekt meestal een beschrijving van de onderbouw en gaat het alleen om de toplaag. Terwijl iedere fieldmanager op zijn klompen aanvoelt dat je extra voorzichtig moet zijn bij een capillaire breuk bij hybridevelden, die van zichzelf al gevoelig zijn voor wateroverlast. Naar verluidt zou bij verschillende velden de bedrijfsgebonden toplaag niet goed aansluiten op de onderbouw, met een capillaire breuk en waterproblemen tot gevolg.

Fabrikanten hebben naar aanleiding van dit rapport al geconcludeerd dat ze een hybridemat nog meer als totaalsysteem moeten verkopen. Daarbij geldt dat alle onderdelen van de mat even belangrijk zijn, inclusief goed onderhoud. Want ook daaraan ontbreekt het volgens veel partijen. Een hybridemat is weliswaar een versterkt natuurgrasveld, maar mag niet op dezelfde manier worden behandeld als een natuurgrasveld. Een ander probleem dat al eerder is aangehaald, is het te intensieve gebruik van hybridematten. Als gevolg daarvan raken de velden compleet kaal gespeeld en blijven de kunstgrasvezels onbeschermde achter. Een bijkomend probleem is dat het daarna extreem lastig is om de vezels overeind te houden. Na bezanden en inzaaien van het veld bestaat dan het reële gevaar dat de vezels begraven raken.

Vrijwilligersprobleem

Op onze rondgang langs betrokkenen noteerden wij nog een probleem. De vrijwilligers die op de clubs de berekening moeten uitvoeren, zijn niet alleen schaars, maar doorgaans ook op leeftijd. Het is geen geheim dat Rotterdam al jarenlang een vrijwilligersprobleem heeft. Ga maar eens naar een gemiddelde Rotterdamse vereniging toe; dan zie je dat de clubleden die na hun kwartiertje koffie gaan bladruimen, vegen of de was doen, nauwelijks een paar jaar meer verwijderd zijn van een rollator. Deze mensen komen op maandag en donderdag, maar houden het in de weekenden doorgaans voor

ACTUEEL

gezien. Beregenen is een hele toer voor mensen op leeftijd: bij de meeste Rotterdamse verenigingen is geen automatische berekening aanwezig en moet men beregenen door de slang uit te rollen en vervolgens te verleggen. Wat je in de praktijk daarom ziet, is dat velden veel te weinig beregend worden en keihard blijven. En dat terwijl een hybrideveld eigenlijk – zeker in de zomer – elke dag even 15 tot 20 minuten besproeid moet worden.

Voor Rotterdam is het wegvallen van de hybridevelden op zich geen aderslating. Momenteel heeft de stad 80 kunstgrasvelden en/of asfaltvelden en bijna 140 natuurgrasvelden. Na de inwisseling blijven er nog ruim 110 over. Voor clubs met weinig vrijwilligers en veel leden is de overstap op kunstgras ongetwijfeld een goede optie. Wel is hiermee het ambassadeurschap van de havenstad op het gebied van hybridevelden tot een einde gekomen. De gemeente Rotterdam reageert bij monde van een betrokken beleidsadviseur: 'De voornaamste reden dat deze hybridevelden eruit gaan, is dat het onderhoud van kunstgras voor zowel de gemeente als de gebruikers makkelijker is. Ook kan er méér worden gespeeld op kunstgras, ook gedurende de zomer. Van het grootste deel van de hybridevelden is de technische levensduur verstreken of verstrikt die binnenkort. We moesten een keuze maken: vervanging door nieuwe hybridevelden of door kunstgras. De vervangingsinvestering voor een hybrideveld ligt tegenwoordig zo dicht bij die voor de aanleg van een toplaag van een kunstgrasveld, dat wij ervoor kiezen om eenmalig te investeren in een onderbouw voor kunstgras. Het "vrijwilligersprobleem" is secundair voor ons. Ik zie onszelf niet als breker van een "hybridetraditie"; de trend in de richting van kunstgras is landelijk. In dat licht moet je deze vervangingen ook zien.'

Het onderzoek in Rotterdam is verricht door enkele gerenommeerde onderzoeksbureaus onder aanvoering van Middelkoop Advies. Vakblad Fieldmanager heeft gesproken met een groot aantal betrokkenen, zowel bij deze adviesbureaus als bij fabrikanten, met fieldmanagers en aannemers. Omdat een aantal personen te kennen heeft gegeven alleen anoniem te willen reageren, heeft de redactie besloten het artikel volledig anoniem te maken. Wel zijn alle feiten in het artikel bevestigd door meerdere bronnen en het uiteindelijke verhaal is voorgelegd aan een aantal sleutelfiguren.

Be social

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-6042